

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-314

23.3.2026

If Skadeforsikring NUF

Ansvar

Fall på is – manglende måking/strøing – uaktsomhet?

Klager skled og falt på is som lå under snø i en offentlig park (sikrede). Det var verken måkt, strødd eller satt opp fareskilt. Klager pådro seg brudd i leggen og fikk store komplikasjoner i ettertid. Foretaket avsto dekning under henvisning til at det ikke forelå ansvarsgrunnlag for sikrede. Foretaket mente at sikrede ikke hadde opptrådt uaktsomt, da de hadde gode vakrutiner for måking og strøing, og at det ikke kunne forventes at det var fullstendig snø- og isfritt i vintermånedene i Norge. Enhver måtte ha ansvar for å ha på adekvat fottøy og selv vurdere forhold og risiko. Klager var uenig og mente at i et område med høy ferdsel, måtte kravene til sikkerhet og vedlikehold skjerpes. Det var svært krevende forhold på skadedagen, vakrutinene var ikke tilfredsstillende, og det var også uklart om rutinene var blitt fulgt. Klager mente derfor at sikrede hadde opptrådt uaktsomt. Nemnda kom til at klager ikke hadde sannsynliggjort at sikrede hadde opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt, og viste blant annet til at det ikke kunne forventes at det var snøfritt eller bart på bakken til enhver tid, samt at det ikke var noe som tilsa at rutinene ikke ble fulgt på skadedagen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for økonomisk tap etter at klager falt på isen.

Klager skled og falt på isen på en gangvei i en offentlig park 2.2.22 ca. kl. 17.50. Det var is på bakken, og det hadde kommet snø oppå isen, slik at man ikke kunne se at det var glatt. Det var ikke strødd. Klager ble påført brudd i leggen.

Klager har blitt operert to ganger som følge av skaden. Mer enn to år senere hadde hun fortsatt hevelse i foten, spesielt etter å ha gått mye. Hun har opplevd stivhet og begrenset bevegelighet og deltakelse i fysiske aktiviteter. Skaden skal ha gått ut over hennes helsemessige velvære. Per april 2025 er det fortsatt uklart om klager har blitt påført varig skade som følge av hendelsen.

Klagers advokat tok kontakt med sikrede per e-post 5.11.24 med krav om erstatning for klagers økonomiske tap i forbindelse med skaden, herunder både påførte og fremtidige utgifter. Disse omfattet fysioterapeut, ortoped, reiser, hjelpemidler og apotek.

Sikrede hadde ansvarsforsikring i foretaket. I e-post av 27.3.25 avviste foretaket kravet om erstatning, under henvisning til at skaden var oppstått som følge av et hendelig uhell og ikke en erstatningsbetingende uaktsom handling fra sikrede. Foretaket viste også til at sikrede hadde etablerte og forsvarlige rutiner for måking og strøing, som ble fulgt systematisk og som prioriterte hovedtraséer for kjøretøy og fotgjengere. I sikredes rutiner/vaktordning fremgikk følgende:

I vaktuken er det en person med maskinførerbevis på vakt. Vakta har ansvar for strøing og brøyting og gjør løpende vurderinger på bakgrunn av rutiner, skjønn og erfaring.

Arbeidstiden til vakta er fra kl. 06.00-13.30. Mellom kl. 13.30-24.00 skal personen på vakt være i beredskap. Vakta følger med på værmeldingen og har tett kontakt med vaktsentralen på A. Ved utkalling skal vakta møte opp innen 1 time. Mellom kl. 24.00-06.00 er det hviletid.

Rutine for brøyting og strøing

- Oppstart kl. 06.00. Sjekkrunde og evt. igangsetting av brøyting og/eller strøing.
- Hovedtraséene for kjøretøy og fotgjengere prioriteres. Se kart.
- Trapper håndmåkes fra kl. 07.30 da resten av mannskapet kommer på jobb.
- Brøyting starter ved 5 cm snø på veiene.
- Behov for strøing vurderes fortløpende. Det strøs kun i de arealene som er brøytet for fremkommelighet for publikum, gardister og kjøretøy.

Klager var uenig og sendte klage til Finansklagenemnda 7.4.25.

Klager har i det vesentlige anført at det foreligger grunnlag for erstatning som følge av manglende strøing. Ifølge sikredes egne rutiner skulle den aktuelle gangveien vært prioritert ved brøyting og strøing. Det var hverken brøytet eller strødd, og følgelig var rutinene ikke fulgt. Rutinene var i tillegg utilstrekkelige og mangelfulle, ettersom de kun krevde fysisk tilstedeværelse mellom kl. 06.00–13.30. Ved såpass krevende forhold som det skal ha vært på skadedagen, var det ikke tilstrekkelig at vakten kun fulgte med på værmeldingen og rykket ut ved bestilling. Flere andre skal ha falt i det samme området samme dag. Som et offentlig tilgjengelig område med høy ferdsel, må kravene til sikkerhet og vedlikehold skjerpes. Klager har også vist til politivedtektene §§ 4-4 og 4-5 om kravene til skjerpet plikt til strøing innenfor ring 1 i Oslo. Videre har klager anført at det foreligger et økonomisk tap, og at det er årsakssammenheng mellom den uaktsomme handlingen og det økonomiske tapet.

Forsikringsforetaket har i det vesentlige anført at det ikke foreligger erstatningsbetingende ansvarsgrunnlag fordi sikrede ikke har opptrådt uaktsomt, jf. culpaansvaret. Foretaket har vist til at sikrede hadde detaljerte og utførlige rutiner for brøyting og strøing, som dekket store deler av dagen, og at det ikke kan kreves at det til enhver tid er helt snø- eller isfritt i vintermånedene i Norge. Det ville også vært lite hensiktsmessig å strø oppå snøen, før det hadde blitt måkt. Det må forventes at publikum selv vurderer forholdene og risikoen og tar på adekvat fottøy. Foretaket har også anført at det er uklart hvor fallet skal ha skjedd, men at det ikke har betydning for ansvarsspørsmålet. Foretaket har også anført at det heller ikke er grunnlag for erstatning, jf. det objektive ansvaret. Forholdene på stedet skal ikke ha oversteget dagliglivets risiko, slik at vilkårene for objektivt ansvar ikke er til stede.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig under sikredes ansvarsforsikring for skader som følge av klagers fall på is i park.

Nemnda slutter seg til sekretariatets vurdering:

Klager har bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. blant annet Høyesteretts avgjørelse inntatt i **Rt. 2002 s. 1517**:

Det er et uomtvistet og klart utgangspunkt at det er en forutsetning for forsikringsselskapets ansvar at forsikringstakeren sannsynliggjør at det foreligger et forsikringstilfelle.

Dette innebærer at det er klager som må sannsynliggjøre at det foreligger en skade som er dekket av den inngåtte forsikringsavtalen, og som må sannsynliggjøre omfanget av skaden, jf. blant annet **FinKN 2024-4**:

Det følger av alminnelige bevisregler at det er sikrede som har bevisbyrden for at det har oppstått en skade som er omfattet av forsikringen, jf. også f.eks. FinKN 2021-128. Dette innebærer at det ikke er

opp til foretaket å avdekke skadeomfang eller skadeårsak. Sikrede bærer selv risikoen for at det har tatt tid å avklare ytterligere skader.

Krav om erstatning er betinget av at tre vilkår er innfridd: 1) økonomisk tap, 2) ansvarsgrunnlag og 3) årsakssammenheng mellom det økonomiske tapet og den ansvarsbetingende handlingen.

Klager har ikke anført hvilket ansvarsgrunnlag som anses aktuelt. Utfra klagers fremstilling av saken og rettslige argumentasjon, finner sekretariatet det mest nærliggende å vurdere det ulovfestede culpaansvaret.

Culpaansvaret innebærer at skadevolder har opptrådt uaktsomt, ved sin handling eller unnlatelse av handling, jf. langvarig og samstemt rettspraksis, eksempelvis **HR-2025-1115-A avsnitt 35 flg.** Uaktsomhet innebærer at den påståtte skadevolderen må ha relevant tilknytning til risikoen, hatt en oppfordring til å foreta en alternativ handling som ville ha redusert eller fjernet risikoen samt at risikoen må være kvalifisert.

Det er klart at forsikringstaker hadde relevant tilknytning til risikoen, da skaden skjedde på forsikringstakers eiendom. Videre må risikoen anses å være kvalifisert, ettersom det å skli å falle på is som er skjult av et snødekke, kan medføre kroppslige skader. Forsikringstaker hadde alternative handlingsmuligheter, ved å måke og strø eller å sette opp fareskilt eller avsperre området. Disse alternative handlingene var enkle å gjennomføre og de ville ha fjernet eller redusert risikoen for å falle på isen.

Spørsmålet er om forsikringstaker burde ha reagert på risikoen for å falle og skade seg på isen ved å måke og strø eller sette opp fareskilt.

Et naturlig utgangspunkt for vurderingen er om forsikringstaker har overholdt relevant regelverk eller fulgt gjeldende atferdsnormer på området, jf. **HR-2019-318-A avsnitt 40.** I vår sak er det vist til forskrift om politivedtekt, Oslo kommune §§ 4-4 og 4-5. Det bemerkes først at det er utenfor nemndas mandat å avgjøre om det foreligger brudd på politivedtektene. Politivedtektene har likevel relevans for uaktsomhetsvurderingen, ved at brudd på relevant regelverk eller atferdsnormer vil kunne tale for uaktsomhet. Det siteres fra bestemmelsene:

§ 4-4. Plikt til snørydding innenfor Ring 1

Innenfor Ring 1 plikter eier av hus eller grunn mot offentlig sted snarest etter snøfall å rydde fortauet utenfor eiendommen for snø og is. Ved bruk av kjemiske smeltemidler til fjerning av snø eller is, skal fortauet feies snarest mulig.

§ 4-5. Plikt til å strø fortau innenfor Ring 1

Innenfor Ring 1 plikter eier av hus eller grunn mot offentlig sted å strø eller på annen måte sørge for at fortauet på eller langs egen eiendom ikke er glatt. Ved bruk av kjemiske smeltemidler til fjerning av snø eller is, skal fortauet feies snarest mulig.

Begge bestemmelsene angir at de er spesifikke for 'fortau'. Andre gangveier, stier, parker o.l. er ikke omtalt. Det er ikke fortau i parken, og sekretariatets forståelse er at politivedtektene §§ 4-4 og 4-5 ikke gjelder for parken. Det pekes i den forbindelse også på at det ikke vanligvis blir brøytet eller strødd i andre parker eller gangveier. Det er derfor ikke grunnlag for å hevde at det foreligger brudd på regelverk eller atferdsnormer.

Sekretariatet er enig i at kravene til aktsomhet må skjerpes på et offentlig område som parken, hvor det ferdes mange mennesker. Samtidig fremstår både rutinene og etterlevelsen av dem som tilstrekkelige. Forsikringstaker hadde egne rutiner for brøyting og strøing i parken. Sekretariatets vurdering er at prioritering av hovedtraséer, brøyting ved 5 cm snø, at behov for strøing vurderes fortløpende, og at vakta er døgnbemannet tilsier at rutinene er tilstrekkelig gode. I Norge, hvor det kan komme mye snø på kort tid, kan det generelt ikke forventes at det er snøfritt eller bart på bakken til enhver tid. Videre er det ingenting som tilsier at rutinene ikke ble fulgt på skadedagen. Utfra det opplyste, lå det snø på bakken, slik at det ikke ville vært aktuelt eller påkrevet å strø. Det kan heller ikke kreves at det er fullstendig snø- eller isfritt i en park i Norge vinterstid. Hvorvidt det var tilstrekkelig brøytet eller ikke, foreligger det ikke tilstrekkelig opplysninger om. Utfra bildet fra skadestedet og vedlagt kart og beskrivelse, fremstår det også som uklart om klager har falt på en hovedtrasé eller ikke.

I vurderingen av om forsikringstaker burde ha reagert på risikoen, er risikoens art, omfang og nærhet relevant. Snø og is på gangveier kan medføre fall og skade på person eller eiendeler. Det er likevel sjelden tale om svært alvorlige skader. Videre må det stilles krav til egen aktsomhet. I vår sak må en kunne forvente at en alminnelig person som ferdes i Norge vinterstid, både kler seg utfra forhold og føre og tar en egen vurdering av hvilken risiko snø/is kan medføre. Det er ikke sannsynliggjort at forholdene på skadedagen var

av en slik art og omfang at det burde vært satt inn andre tiltak. Det er heller ikke fremlagt bevis som understøtter at flere andre skal ha falt eller skadet seg i det samme området på den samme dagen.

Sekretariatets vurdering er derfor at forsikringstaker ikke burde ha reagert annerledes på risikoen for å skade seg på isen, ved å måke og strø eller sette opp fareskilt. Det er følgelig ikke sannsynliggjort at forsikringstaker har opptrådt erstatningsbetingende uaktsomt.

Ettersom vilkåret om ansvarsgrunnlag ikke er innfridd, vil de øvrige erstatningsvilkårene ikke bli behandlet.

Klagen kan etter dette ikke føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Fanny Helle (forbrukerrepresentant).